Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Kadernota 2023-2026

Adviseur	: Bas Pelgrum/Boele Boelens	**Datum B&W**	: 14 juni 2022
Programma	: N.v.t.	**Datum Raad**	: 12 juli 2022
Portefeuillehouder	: Simon Warmerdam	**Openbaar**	: ja

Aan de Raad

Aanleiding
Hierbij biedt het college u de Kadernota 2023-2026 aan. Deze nota heeft als doel om de kaders te stellen voor het college bij het opstellen van de begroting over 2023-2026. De voorgestelde kaders hebben evenals bij de vorige kadernota een behoudende benadering. De reden hiervan is dat wij bij het opstellen van deze kadernota steeds rekening hielden met een structureel begrotingstekort van gemiddeld ongeveer € 150k. Omdat pas vlak voor de collegebehandeling van de kadernota bekend werd dat we op basis van de meicirculaire kunnen rekenen op een substantiële toename van de algemene uitkering van het gemeentefonds, hebben we deze effecten niet kunnen verwerken in deze kadernota.

Het gevolg is dat wij u nu geen inhoudelijke kaders aanreiken, maar ons beperken tot het doen van meer financieel-technische voorstellen voor een solide, toekomstbestendig financieel beleid. Omdat wij door de toename van de algemene uitkering onverwacht ruimte krijgen voor nieuw beleid c.q. investeringen, vraagt dit in de aanloop naar het opstellen van de begroting een moment van bezinning. Ons college is er veel aan gelegen om het positieve begrotingssaldo zorgvuldig te bestemmen, maar om op basis van het coalitieakkoord en eventuele aanvullende wensen van uw raad te komen tot een weloverwogen en samenhangende investeringsagenda voor een toekomstbestendig Rozendaal in de begroting.

Gevraagde beslissing
1. De Kadernota 2023-2026 vast te stellen

Wat willen we bereiken?
Met de kadernota 2023-2026 stelt de raad de daarin voorgestelde uitgangspunten vast die voor het college leidend zijn bij de begroting. Door het laat bekend worden van een substantiële toename van de algemene uitkering zijn wij voor deze kadernota uitgegaan van een behoudende benadering. Naast uitgangspunten die gericht zijn op een solide, toekomstbestendige financiële positie, willen wij de ontstane ruimte benutten om verder te werken aan een toekomstbestendige organisatie en te starten met de planvorming en uitvoering van het coalitieakkoord. Daarnaast willen wij met u de discussie starten over de verhoging van inkomsten om minder afhankelijk te worden van inkomsten het gemeentefonds.

Argumenten

1. *Meerjarig perspectief met behoudende benadering sluitend*
   In deze nota stellen we uitgangspunten op die gericht zijn op een behoudende wijze van begroten. Met die behoudende aanpak begroten we vooral die zaken die we als onvermijdelijk zien en waarvan we een concreet effect voorzien.

2. *Door onttrekkingen aan de reserves te activeren sparen we voor later*
   Tot op heden volgen we in Rozendaal geen consistente lijn bij onttrekkingen aan de reserves. Bij een investering in onze wegen activeren we deze volgens een meerjarig onderhoudsprogramma, zodat we met de jaarlijkse afschrijving de reserve aanvullen voor toekomstige investeringen. Bij andere onttrekkingen aan de reserves doen we dit niet. Wij stellen voor voortaan onttrekkingen aan de reserves te activeren, zodat we onze reserves op peil houden.

3. *Met een minimumgrens voor de weerstandsratio kunnen wij structureel onverwachte tegenvallers opvangen*
   Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om niet afgedekte risico's op te vangen met gereserveerde financiële middelen (weerstandscapaciteit). Voldoende weerstandsvermogen zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. Voldoende weerstandsvermogen gaat over twee vragen:
   1. Welke risico's lopen we?
   2. Wat is de beschikbare weerstandscapaciteit?

   Het heeft meerwaarde om een ondergrens aan de weerstandsratio te benoemen: een bodem waar we boven willen blijven door een gedegen financieel beheer en een planmatige inzet van reserves. Daarmee geven we een indicatief antwoord op de vraag wanneer we vinden dat voor Rozendaal de verhouding tussen de risico's en het vermogen om klappen op te vangen (vrije vermogen) een ondergrens nadert. Door dat getal te identificeren komt in beeld wat de restinvesteringsruimte is.

   Voor deze kadernota heeft een herijking plaatsgevonden van de risico's. Dat leidt tot een gewijzigd en realistischer risicobeeld, waardoor de weerstandsratio significant wordt bijsteld. De provinciaal toezichthouder beoordeelt een ratio van 2 als uitstekend. Een hogere ratio voor Rozendaal is echter zinnig, omdat in onze relatief kleine begroting de impact van risico's hierdoor relatief groot zijn. In de zoektocht naar de ideale balans tussen investeringsruimte en weerstand stellen we voor om als minimumgrens 4 te hanteren.

   Hieronder staat een tabel met de weerstandsratio in Rozendaal

Stand		**Ratio**
0	Jaarrekening, exclusief claims (risicobeeld begroting '21)	15,8
1	Jaarrekening, inclusief claims (risicobeeld begroting '21)	12,9
2	Jaarrekening, inclusief claims en bestemming rekeningresultaat (risicobeeld begroting '21)	14,6
3	Kadernota 23, inclusief herijking risico's '22	6,7

4. *Wij ronden deze coalitieperiode de transitie naar een toekomstbestendige organisatie af (basis op orde conform 'beheergemeente 2.0')*
   We blijven aandacht besteden aan het doorontwikkelen van de organisatie en het versterken van competenties, zoals digi-vaardigheid, opdrachtgeverschap en regie. In het bestaande organisatiebudget hebben we beperkt ruimte om hier aandacht aan te besteden. Op basis van voortschrijdend inzicht werken wij dit thema uit voor de begroting 2023-2026.

5. *Wij maken een start met de planvorming en uitvoering van een aantal onderwerpen uit het coalitieakkoord*
   Door de meicirculaire hebben wij meer ruimte dan gedacht om te starten met een aantal thema's uit het coalitieakkoord.

6. *Wij willen onze eigen inkomsten verhogen*
   Omdat wij minder afhankelijk willen zijn van de positieve en negatieve schommelingen in het gemeentefonds geven wij in overweging om de OZB geleidelijk te verhogen. Een bijkomend effect is dat onze lokale belastingtarieven meer in de pas gaan lopen met die van onze buurgemeenten.

7. *De Algemene Beschouwingen op 12 juli 2022 zijn het inhoudelijke vertrekpunt voor de uitwerking naar de begroting 2023-2026*
   De uitkomsten van de Algemene Beschouwingen over de kadernota zijn voor het college het richtsnoer voor de uitwerking doelen en activiteiten in de begroting.

Kanttekeningen

1. *In het licht van onverwacht positieve begrotingssaldi biedt deze kadernota geen uitgewerkte inhoudelijke voorstellen*
   De kadernota is opgesteld met een uiterst behoudende wijze van begroten. Door de gunstige effecten van de meicirculaire biedt het meerjarenperspectief onverwacht ruimte voor investeringen. Daarmee geeft deze kadernota geen uitgewerkte voorstellen. De Algemene Beschouwing geven uw raad de ruimte om hier richting aan te geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Na vaststelling door uw raad van de bijgevoegde nota zal het college de daarin vervatte uitgangspunten met de uitkomsten van de Algemene Beschouwingen verwerken in een begrotingsvoorstel. Deze leggen wij aan u voor in de raadsvergadering van november 2022.

a) Planning

21 juni	Financiële avond (beeldvormend)
3 juli	Deadline indiening schriftelijke vragen
8 juli	Beantwoording schriftelijke vragen
12 juli	Raadsvergadering incl. Algemene Beschouwingen (oordeels- en besluitvormend)
5 november	Begrotingsraad

b) Evaluatie
De werkwijze en het proces van de behandeling van de kadernota zal met betrokkenen (ambtelijk, college en in het presidium) worden geëvalueerd.

Wat mag het kosten?
N.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlage(n)
1. Kadernota 2023-2026